

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

The article deepens the theoretical approach to the development of the tourism industry in the aspect of its state regulation. Application of the effective mechanism of state regulation of the tourism industry justified as a necessary condition for the economic development of Ukraine, improvement of use of the potential of the tourist-recreational complex of Ukraine in the context of building a socially oriented economy.

Глобалізаційні метаморфози та виклики, що постали перед Україною у процесі розбудови власної соціально-економічної ідентичності, актуалізують питання про визначення ефективних моделей розвитку тих секторів національної економіки, які є «потенційними генераторами» «нової економіки» [3]. Не випадково туризм у багатьох країнах світу стає пріоритетним напрямом розвитку національної економіки, що зумовлено не тільки його динамічністю, високою прибутковістю, але й великим позитивним соціально-економічним і культурним впливом. За прогнозами, XXI століття буде добою туризму.

Оцінка потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів дає підстави стверджувати, що Україна має значні перспективи розвитку туристичної індустрії, але її сучасний стан не відповідає вітчизняному потенціалу туристично-рекреаційних ресурсів, низькою є її економічна ефективність. Про нестабільну динаміку туристичних потоків свідчать дані таблиці 1.

Вважаємо за можливе стверджувати, що процес активізації внутрішнього та в'їзного туризму нині уповільнюється через низку негативних факторів, до яких належать: нерозробленість нормативно-правової бази; економічна та політична нестабільність країни; обмеженість асортименту запропонованих послуг; відсутність комплексного бачення країни як перспективної туристичної дестинації; недосконалість інформаційного забезпечення туристичних ресурсів.

В той же час результати аналізу наукових доробок і власних досліджень автора дозволяють зробити висновок, що для ефективного розвитку сфери туризму необхідним стає **державне регулювання туристичної індустрії як комплекс заходів держави, спрямованих на скеровування поведінки господарюючих суб'єктів в напрямі, необхідному для досягнення поставлених державою цілей суспільного розвитку**. І у зв'язку з цим висновком відзначимо позитивне, на наш погляд, рішення українського уряду. Мова йде про Постанову Кабінету Міністрів №995 від 04.12.2019 щодо створення при Міністерстві культури, молоді та спорту України Державного агентства розвитку туризму України, яка прийнята в рамках продовження реформи державного управління в частині розмежування функцій формування-стратегування і реалізації політик.

Таблиця 1

Кількість іноземних громадян, що перетинали державний кордон України тис. осіб

	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Приріст, %		
					17/16	18/17	19/18
I квартал	2 427,3	2 631,5	2 547,7	2 357,8	8,4	-3,2	-7,5
II квартал	3 392,7	3 697,1	3 673,4	3 513,8	9,0	-0,6	-4,3
III квартал	4 559,5	4 769,5	4 935,7	-	4,6	3,5	-
IV квартал	3 226,3	3 323,1	3 050,1	-	3,0	-8,2	-
Усього	13606,0	14421,2	14207,0	-	6,0	-1,5	-

Джерело: [8]

Прикладом позитивних зрушень в сфері туризму є і Житомирська область, яка вперше вийшла на високий показник у туристичній сфері та увійшла до п'ятірки лідерів серед регіонів України за кількістю внутрішніх туристів, які відвідали область у 2018 році. За підсумками 2018 року Житомирщина вперше посіла четверте місце серед областей України за відвідуванням внутрішніх туристів. Також на 16,2% зріс туристичний збір, який за рік на Житомирщині склав понад півмільйона гривень. Найбільше туристів на Житомирщині з Білорусі, Польщі, Ізраїлю та Італії [6]. Важливо відмітити, що з Ізраїлю та Італії люди приїжджають за програмою медичного туризму. Відзначимо перспективність медичного туризму з огляду на ефективну діяльність Української асоціації медичного туризму (УАМТ) [7]. Тому саме цей напрям туризму, на наш погляд, потрібно розвивати. Основною метою розвитку туризму Житомирщини [2; 5] слід визнати формування і розвиток високоєфективного і конкурентноздатного екскурсійно-туристичного комплексу, що забезпечує широкі можливості для задоволення потреб громадян у різноманітних туристичних послугах.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм»: станом на 15 січня 2015 : No 124-VIII / Верховна Рада України. – 2015. – No 14.
2. Офіційний сайт управління культури Житомирської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukt.zhitomir-region.gov.ua/>.
3. Колесник О. О. Основні тренди світового туристичного ринку // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: у 2 т. (м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р.). Запоріжжя: Просвіта, 2017. Т. 1. С. 376–379.
4. Tourism Towards 2030: Global Overview – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tr.tirol.at/sites/default/files/upload/UNWTO_Tourism%20Vision_2030.pdf.

5. Офіційний сайт Житомирської обласної ради «Стратегія розвитку Житомирської області до 2020 р.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zt-rada.gov.ua/pages/p1778>.

6. <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2629250-zitomirsina-vperse-potrapila-do-top5-turisticnih-oblastej-ukraini.html>

7. <https://uamt.com.ua/UA>

8. <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=be44a1a7-69b3-4a77-a86a-447499abcd6&tag=Analitika&isSpecial=true>